

Efesas

Okoro buk nukan onoktapau

Jisas ko omar oik tononuk, woisan 32 orip manonuk, Pol ko Rom näu mena karapus raijanik, Efesas menan roasiret jer we marowon. Tikikas nuronuk, kiro pas oianik, pote roasiret aronuk, ninäraiei. Roasiret sosop Efesas mena rai ak osap sosop owaun ronkateäin, keseria, kiro pas opok Pol nukas äiewon, “Osap om nokou opok rau pak omar oik rau pak kiro Jisas nukas erekapu kameäu. Anut nukan ronkat Jisas nukan saraus Juda roasiret pak karauk omsau pakan roasiret pak erekapu ak karar turware mowon rai. Akan onok aru kiro Jisas nukas erekapu jākäi marowon.

Kristen roasiret ak animaksau karar senek, Kraiss ko akan tapiaka senek. Ak ou senek, Jisas nuka ko kampaian ou tutu senek, roasiret ou sarin senek. Jisas ko akan komunaka, ak kon asir senek.” Kiro pas opok, ik Jisas nukas kon roasiret owo osap arai ik äpu mam.

Okoro buk tainoraun ämän

1:1-2 Pol nukas kon ämän onoktorowon.

1:3–3:21 Jisas nukas Juda roasiret pak karauk omsau pakan roasiret pak karar turur maromoi, nukan roasiret senes sare marowon.

4:1–6:9 Roasiret ak Kraiss pak pasar raumoi, ak awau apu tainoraiei.

6:10-20 Ik Jisas nukan marai roasiret, okon, ik Satan pak weräiäm.

6:21-24 Pol nukas Efesas roasiret ‘pere’ awaromoi, kon ämän patarwon.

Pol nukas Efesas menan Kristen roasiret jer we marowon.

¹ O jaiat, is Pol, Anut nukas is Jisas Krai nukan ämän oi ariaun ro sare murowon. Ak Efesas menan roasiret akan woiaka Jisas Krai mesin epar moin opok is ak okoro jer we marom. ² Iken Momonek, Anut pak iken Näwäu, Jisas Krai awas awan woiawa näu oripas ak sarwaremasa, akan woiaka päurar maraieir.

Krais pakaima Anut nukas iken totomok eposek rawaun sakau ikowon.

³ Anut, ko iken Näwäu, Jisas Krai nukan momok pak kon eit, ik nukan enip oik jou murau. Ik Krai nuka pak pasar raiäum, okon, Anut nukas iken totomok eposek rawaun kon sakau omar oikan erekapu ikowon. ⁴⁻⁵ Anut ko okoro omnokou omar pak ate mau wa opok, kos ik Jisas pak pasar raumoi, nukan senes rawaun sare mukowon. Keseria, ik kon amukup eposek senes raia, ämän orip wa rawam. Meter Anut nukas ik mesin wous meiemara, Jisas Krai nukan sarau pakaima ik kon mokoit senes sare mukowon. Kon ronkatis, kon wou erer oripas kiro onok keserwon. ⁶ Ik erekapu Anut nukas kon wou näu oripas ik sareikowon mesin kon enip oik jou murau. Anut nukas kon moko Jisas Krai nukanun wous meiemara, ik erer sareikowon.

⁷ Anut nukas kon wou näu oripas ik eposek sareikowon, okon, Krai ko ikenun am äpäs opok meieanik, ik ätäi kau mukomara, kon karianas

iken onok aru jākāi mukowon. ⁸ Anut nuka ronkat nāwāu orip, ko iken onok erekapu āpu. Ko onok eposek ātai ātai ik opok mukiāwon. ⁹ Anut nukas meter Kraiś äsimoraun ronkatewon, kiro kon ronkat meter ämäi rawon rusapai, ik wou erer orip ätär mukowon. ¹⁰ Anut nukan ronkat nāwāu kiro, tawa kar omre kos sare mowon opok, (kon ronkat erekapu pote ipornuk), osap erekapu omar pakan pak okoro omnokou pakan turur monuk, kamwaraun ro nāwāu karar nukan inkaruru rawaiei. Kiro Kraiś.

¹¹ Ik Kraiś pak pasar raiāum, okon, Anut nukas kon roasiret senes rawaun sare mukaun ronkatewon. Anut nukas owo onok keseraun ronkateāu, ko kiro ronkat epar tainoriāu, okon, rusapai ko ik kon roasiret senes sare mukowon. ¹² Ko ik Israel roasiret amke iken woiok Kraiś mesin epar mianik, kon sakau nāwāu oik jou muraun keserwon. ¹³ Ak karauk omsau pakan roasiret ran kiro epar ämän Anut nukas ak onok aru pakan imwarowon roin. Ak kiro Ämän Eposek roianik, tainorin, okon, ak Kraiś nuka pak pasar rai. Ak Jisas Kraiś mesin akan woiaka epar mona, Anut nukas ak kon Osou Nāu araun paip mowon ak arowon. ¹⁴ Anut nukas Osou Nāu ikowon. Osou Nāu kiro totok ikowon, okon, ik āpu kos owo osap kon roasiret araun paip mowon epar tawa arai. Kiro onok pakas ik epar ätär mukou, Anut nukas ik kon roasiret senes sare mukowon, okon, ik kar ron sarau roasiret senek wa rawam. Kiro onokun, ik Anut nukan enip nāwāu oik jou muram.

Pol nukas Efesas menan roasiret mesin Anut auruwon.

15-16 Anut nukas ak kiro onok kesewaronuk, karauk roasiret akas akan woiaka Jisas Kraiss mesin epar mianik, karauk Anut nukan roasiret mesin woiakas meieäi airoin roumoi, is ak kiro onok keserin mesin woi erernuk, Anut orip orip ak mesin 'Pere' aurmoi, wa utiäim. Is Anut auriäim ses opok, ak mesin wa tamkäswareäim. ¹⁷ Iken Näwäu, Jisas Kraiss nukan Anut, iken momonek ko enip jou näwäu orip, kon Osou ronkat eposek orip arianik, kos ak osap jekur ätär maronuk, ak Anut jekur äpu maun rai auriäim. ¹⁸ Is Anut nukas kon arou sakau orip akan woiaka uru maronuk, ak owo osap eposek owaun kame rai äpu maun Anut auriäim. Kos ik kon roasiret eposek senes rawaun paip mukowon. ¹⁹ Is ak kon sakau näwäus karauk sakau erekapu itimwareäu äpu maun Anut auriäim. Ik iken woiok ko mesin epar momun roasiret ko kiro sakau näwäus ik sareikeäu. ²⁰ Kiro sakausar kos Jisas meiewon ätäi siräi muromara, nukan ipou näu kaima omar oik tane muruwon. ²¹ Keseria, Kraiss ko ro näwäu senes omar oik raumoi, kos okoro omnokou kamwareäi roat näunäu pak, sarau eitek raut pak, eitek aru raut pak sakau erekapu rusapai rai pak tawa päiei pak, kos erekapu itimware rau. ²² Anut nukas osap erekapu Kraiss nukan isou inkaruru turur murumara, Anut nukan roasiret kamwaraun ro näwäu muruwon. ²³ Ik Kristen roasiret Kraiss nukan enipsau senek. Kraiss nuka iken tapiok senek, okon, kos ik kon sarau maun sakau ikiäu. Kon sakaus omar omnokou pak sarau erekapu miäu. Kar sarau nukarar päu wa.

2

¹ Meter ak Anut nukan sintore ämän tainorau wa, ak onok aru miäin. Keseria, akan totomaka meiein senek rain. ² Kiro ses opok, ak okoro omnokou pakan roasiret onok aru tainoriäi senek ak ran kiro onok aru momana, omnokou pakan osou aru karirim katoiki rai, akan kamwareäu ro Satan nukan onok tainoriäi. Anut nukan ämän wa tainoriäi roasiret, ak kiro osou aru nukan sakaus akan woiaka uru sarau mora. ³ Ik erekapu meter kiro roasiret raiäi senek raiäumun. Ik iken enmoksaun nepipiraun kiro onok aru tainoriäumun, owon, iken ronkat karauk roasiret senek. Ik erek ak pak omnokou pakan onok aru tainoriäumun, okon, Anut nukas ik pak kasak pewon.

⁴⁻⁵ Iken totomok meiewon, utianik, Anut nukas ik mesin näwäu wouti momara, ikenun wous näwäu meieanik, kos ik Kraiss pak ätäi awau siräi mukowon. Epar senes. Nukan wou näu oripas ak ätäi onok aru pakan imwarowon. ⁶ Ik ak pak Kraiss Jisas pak pasar rauta, kos ik Kraiss pak siräi mukianik, ko pak kon kamwaraun patan opok omar oik tane mukowon. ⁷ Jisas Kraiss omnokou opok koianik, ik sareikowon, owon, Anut nukas kon wou näu oripas ik sareikaun owo onok eposek senes mukaun roasiret erekapu tawa päiei ätär marowon. ⁸ Ak akan woiaka Kraiss mesin epar moin, okon, Anut nukas kon wou näu oripas sarwaromara, akan onok aru pakan ätäi imwarowon. Akas kar sarau eposek kos ak ätäi imwaraun mau wa, wäpik, Anut nukasar ak erar sarwarowon. ⁹ Akan sakau pakas kos ak imwarau wa, okon, ak akan enmaka jou mau senek wa.

¹⁰ Anut nukasar ik ate mukowon. Ik Kraiss pak pasar rauta, Anut nukas ik sarau eposek maun ate mukowon. Ko meter ik kiro sarau eposek maun sare mukowon.

Kraiss nukas roasiret erekapu turur mukowon.

¹¹ Ak jekur ronkatewe. Meter akan aniakatos ak karauk omsau opok maroin. Keserna, Israel roat akas akan enmak kerau patiriäin, okon, ak Anut nukan roat äiäin, utianik, akas ak roat enmak kerau patirau wa, äiäin, okon, ak Anut nukan roat wa. (Utianik, kiro roat ak akasar akan ipiakas ika Anut nukan roat ätär maraun rai akan enmak kerau patiriäin.) ¹² Kiro ses opok, ak Kraiss pak pasar rawau wa, ak Israel roasiret pak wa turur raiäin. Kiro paip Anut nukas kon roasiret sarwaraun marowon kiro ak karauk omsau pakan roasiret sarwarau wa. Ak okoro omnokou opok raianik, Anut mesin wa ronkateäin. Ak owö osap eposek tawa owaun äpu wa. ¹³ Meter ak atapuk raiäin, utianik, rusapai ak Kraiss pak pasar rauna, nukan karianas ak Anut siakup imware potowon.

¹⁴ Kraiss nukasar iken woiook päurar rawaun onoktapau. Kosar Israel roasiret pak karauk omsau pakan roasiret pak karar turur mukowon. Ak atap atap wa. Meter Israel roasiret karauk omsau pakan roasiret pak iwäi muratäiäi onok kis porim senek täkäi murätein. Jisas nukas kiro porim uraiewon. ¹⁵ Jisas am äpäs opok meieanik, kos Israel roasiret akan sintore ämän pak sakau ämän pak erekapu oi kurewon. Ko kiro keserwon, owon, kiro tupsiu oirori tupsiu karar koi tururmana, ko pak pasar raianik,

woiaka päurar orip rawaun keserwon. ¹⁶ Kos am äpäs opok meieanik, kiro roat tupsiu oirori meter iwäi raiäin karar turur mareanik, Anut siakup imware kowon. ¹⁷ Keseria, ko koumara, woiaka päurar rawaun ämän ak karauk omsau pakan roasiret pak Israel roasiret pak kiro ämän tamarowon. ¹⁸ Krai nukan sarau pakaima Osou Näu kararas ik erekapu turur mukonuk, iken momonek siakup tonaun itok.

Ik Kristen roasiret ik Anut nukan ou senes.

¹⁹ Keserianik, ak karauk omsau pakan roasiret, ak rusapai atapukan roasiret wa. Ak rusapai karauk Anut nukan roasiret pak tururianik, Anut nukan mokoi asinakut raiäi. ²⁰ Ak kar ou Anut nukas mowon senek. Kos Jisas nukan ämän oi ariaun roat pak Anut nukan ämän roianik, areain roat pak kiro ou pakan tutu senek tai marowon. Jisas Krai nukasar kiro kamukan ou tutu sakau senes rau. Ak nais kiro ou pak pasar rai. ²¹ Jisas nukas kiro ou jekur sakau atonuk, Anut nukan tup ou näwäu saräi. ²² Ak karauk omsau pakan roasiret Krai mesin woiaka epar moin Anut nukan Osou Näus ak ran karauk roasiret pak erek imwaronuk, ak Anut nukan ou sare rai.

3

Pol nukan sarau kiro karauk omsau pakan roasiret ämän maraun.

¹ Anut nukas ak karauk omsau pakan roasiret Israel roasiret pak turur marowon, okon, is Pol Jisas Krai nukan sarau murianik, ak karauk omsau pakan roasiret sarwaraun mesin is karapus

owa muroin raim. ² Ak epar keser roin, Anut nukas kon wou näu oripas is sareiromara, ak sarwaraun sare murowon. ³ Anut nukas kon ämäiewan ronkat is ätär murowon äpu momoi, amke jer eteinak we maromin ak aparin. ⁴ Kiro jer we maromin ninare marona, roin raroi, ak isan Krai Jisas nukan ämän meter Anut nukas ämäi mowon owose ätär murowon ronkat äpu maiei. ⁵ Meter kos iken askanai kiro ämäiewan ämän ätär marau wa, utianik, rusapai Anut nukan Osou Näus Jisas nukan ämän oi ariai roat pak Anut nukan ämän roianik, areain roat pak kiro onok amop ätär marowon. ⁶ Kiro ämäiewan ämän kesek, Jisas nukan Ämän Eposek pakas ak karauk omsau pakan roasiret, Israel roasiret pak tururianik, ak Anut nukan osap eposek erek oiäi. Anut nukas roasiret Jisas Krai mesin woiaka epar moin kiro osap araun paip mowon, kiro ak erek owaun turur rai.

⁷ Anut nukasar is Pol, kiro ämän eposek roasiret awaraun sarau ro sare murowon. Ko kon wou näu oripas is erar sareiromara, kiro sarau maun rai sakau irowon. ⁸ Is roasiret amiakap ro enim jou näuwa wa. Karauk roasiret erekapu akas is itimoriai. Utianik, Anut nukas kon wou näu oripas is sareiromara, kiro sarau Krai nukan ämän eposek senes karauk omsau pakan roasiret tamaraun irowon. ⁹ Anut nukas osap erekapu ate momara, amke kon ronkat owo onok keseraun ämäi mowon, kiro ronkat meter ämäi raiäwon. Utianik, rusapai kiro ämän Anut ik imäikowon mesin roasiret erekapu awaraun is sarau irowon. ¹⁰ Anut nukan ronkat kesek, meter kiro onok

ämäi mowon, utianik, rusapai kon roasiret sare marowon pakas kon ronkat eposek amop mou, kiro pakas kon sarau eitek pak osou eposek omar oik rai, Anut nukan ronkat eposek äpu maiei. ¹¹ Anut nukas meter meter kiro sarau maun ronkate rawon, rusapai Krajs Jisas, iken Näwäu pakas kiro onok keseru. ¹² Krajs Jisas ko Anut siakup tonaun apu im tuewon, okon, ik rusapai ko mesin woiok epar momun, Anut nukan amuk opok kowaun wa iminäu. ¹³ Keseria, is ak rusapai awarom. Is kiro usu näwäu ak sarwaraun oimin mesin wa ronkateanik, woiaka aru wa mau. Ak Jisas mesin akan woiaka epar moin wa utau. Kiro usus ak eposek sarwaraun pe rai.

Pol nukas Efesas menan roasiret mesin Anut auruwon,

¹⁴ Is kiro onok momonok omar oik rau nukas ik karar tururaun keserwon mesin ronkatemoi, is kon enip jou maun uor sur wea, auriäim. ¹⁵ Ko roasiret okoro omnokou pakan pak omar oik rai erekapu akan momonaka. ¹⁶ Anut nukas omar oikan osap eposek sosop akan totomaka sarwaraun sare marowon rau. Keseria, kos kon Osou Näu äsimornuk, akan woiaka sakau maronuk, ak akan totomaka sakau owaun rai Anut auriäim. ¹⁷ Akan woiaka Jisas mesin epar mona, kos akan woiaka uru rawaun rai auriäim. Ak karauk roasiret mesin akan woiakas meiena, kos akan woiaka uru sakau maronuk, ak sakau tai rawaiei. Kiro onok, am kinip nukas omnokou sakau ate raiäu senek rawaun auriäim. ¹⁸ Keseria, ak, karauk Anut nukan roasiret pak erek, Jisas Krajs nukan wous meieäu onok näwäu senes ak äpu maun itok. Kiro näwäu senes, ak erekapu

karirim katware rai. Ak kiro onok pakan imine manau senek wa. ¹⁹ Keseria, epar senes, ak Krai Jisas nukas roasiret akanun wous meieäu onok äpu maiei, (utianik, kon onok erekapu äpu mau senek wa.) Keseria, ak kon onok äpu mianik, is Anut kon onok eposek akan woiaka uru maun auriäim.

²⁰ Anut nukan sakausar iken woiok uru sakau miäu, kiro sakaus iken ronkat itimori rau. Osap erekapu Anut nukas keseraun auriäum, kiro kon sakaus iken ronkat itimori rau. ²¹ Keseria, Kristen roasiret ak Jisas Krai pak pasar rai, ak rusapai rai pak, tawa päiei pak, ak erekapu orip orip Anut nukan enip jou muruwe. Epar.

4

Ik Kristen roasiret Krai pak pasar raum.

¹ O Jaiat, is Pol isaka Krai nukan sarau miäimin, okon, karapus owa kureiroin raim. Keseria, is ak onok eposek mianik, Anut nukas owo onok maun urwarowon mesin tainoraun sakau awarom. ² Ak akan enmaka jou oik wa mau, ak karauk roasiret wopur orip jekur sarwarowe. Karauk roasiret akas ak usu arona rai, ak kasiaka kurte wa päu. Ak karauk roasiret akanun woiakas meieinai, sarwarowe. ³ Ak erekapu Osou Näu pak pasar rianik, woiaka karar päurar rawaun sarau sakau mowe. ⁴ Ik erekapu enmoksau karar senek. Anut nukan Osou Näu karar. Ik erekapu osap eposek owaun karar kame raum. Anut nukas ik kiro osap owaun urweikowon. ⁵ Iken Näuäü karar rau. Apu karar pakas ik Jisas mesin woiok epar mau, ik erekapu karar ron enip opokas an joiäum.

⁶ Anut karar rau, ik roasiret erekapu ko iken momonok. Ik roasiret erekapu ko iken Nāwāu, ko roasiret erekapu kon sarau maun sakau ikonuk, iken woiok uru raiāu.

⁷ Utianik, ik karar karar Kraiis nukas kon ronkatis sakau atap atap ikonuk, oiāum. ⁸ Anut nukan āmānis meter āiewon, “Kos kon iwāi jaukut itimwareanik, kāmioik tonaun imware tonowon. Kos kon roasiret osap eposek arowon.” *Buk Song 68:18*

⁹⁻¹⁰ Ko ‘kāmioik tonowon’ onok tapau kesek: amke ko omar oikas okoro omnokou opok kowon, Kiro ro okoro omnokou opok kowon, okon, ko ātāi kāmioik tonowon. Ko omar oik toneanik, ro nāwāu senes sarewon, okon, ko erapok manaun itok. Omar oik ra, omnokou opok ra, man-aun itok. ¹¹ Ko nukasar roasiret karar karar sakau arowon. Karauk kon āmān oi ariaun roat sare marowon, karauk kon āmān roianik, araun roat sare marowon, karauk kon āmān roasiret awaraun sare marowon, karauk kon roasiret kamwaraun (pastor) sare marowon, karauk kon āmān tamaraun roat sare marowon. ¹² Kraiis nukas ik Anut nukan roasiret kon sarau muraun kiro sakau eposek ikowon. Keseria, Kristen roasiret sakau sarāun kon sarau eposek muraiei. ¹³ Keseria, ik erekapu woiok Jisas mesin epar mianik, iken ronkat karar orip Anut nukan Mokoi pak karar koi tururmoi, kon onok jekur āpu mau. Keseria, ik mokoinakut senek wa rawau, ik roat nāunāu sareanik, iken onok eposek senes Kraiis nukan senek sarāi.

¹⁴ Keseria, ik mokoinakut akan ronkat senek wa owau. Karauk sāt āmān miāi roat akan sāt āmān roumoi, wa tainorau. Kiro roat ak

ik atonoikianik, apu aru opok kureikaun sarau miäi. Ik mokoinakut uriris pairiäu senekus paikonuk, akan sät ämän atap atap tainoriäum. ¹⁵ Kiro itok wa. Ik iken jaunokot akanun woiokos meieanik, epar ämän momoi, ik erekapu Kraiss, iken kamoikeäu ro nuka senek saräm. ¹⁶ Ik roasiret atap atap, utianik, Kraiss nukas ik erekapu kamoikeäu. Keseria, ko ik pak erekapu pasaikonuk, ik enmoksau karar senek sareäum. Ik ika ika woiokos meieanik, sarsarateäum, okon, ik erekapu iken sarau jekur momoi, ik erek eposek saräm.

Kristen roasiret ak Kraiss nukan onok eposek tainorwe.

¹⁷ Keseria, is kar ämän awaraurim, Näwäu nukan enip pakas is ak sakau awaraurim, ak meter Airen roasiret senek ronkat aru orip rain. Rusapai ak ätäi akan ronkat sepuk sepuk wa tainorau. ¹⁸ Akan ronkat kiro pututuan ronkat senek. Ak ronkat eposek wäpik, akan woiaka sakau im pene rawon. Kiro keserin roat ak Anut nukan orip orip awau rawaun sakau owau wa. ¹⁹ Ak owo onok aru miäi mesin oioraka wa neäu. Ak kiro onok aru maun woiaka siräinuk, onok aru atap atap miäi. Ak orip orip keseriäi.

²⁰ Roat akas Jisas nukan ämän kesenek apu pakas, ak tamarau wa. ²¹ Is äpu ak Jisas nukan ämän roianik, ak kon tainoriäi roasiret sarena, karauk roat akas Jisas nukan epar ämän ak rapor tamaroin. ²²⁻²³ Meter ak onok aru me ariain. Kiro akan woiakas siräumana, akasar sätäianik, onok aru keseriäin. Kiro onok pakas ak apu aru opok kurwarowon. Utianik, ak rusapai kiro onok aru

utoinai, onok eposek keseraun ronkatewe. Akan ronkat pak woiaka pak awau sarewe. ²⁴ Akan woiaka uru ak roasiret awau senek sarewe. Kiro roasiret awau ak Anut nuka senek saräiei. Akan onok tuku eposek senes rawaiei.

²⁵ Keseria, ak karar karar sätäiäi onok utoinai, karauk Kristen roasiret opok epar ämän awarowe, owon, ik erekapu enmoksau karar senek raum. ²⁶ Ak kasiaka penuk rai, onok aru wa keserau. *Buk Song 4:4*

Ak kasiaka penuk, kiro kasiaka pewon omre opokar jaiatäiei. ²⁷ Ak Satan inikerna, akan woiaka uru im wa tue tonai. ²⁸ Inok ro ko meter päu oiäwon ro, na ätäi wa päu owau. Owo osap owaun nakan iponasar sarau mam. Kiro pakas osap sosop oia, karauk saruku roasiret sarwaraun itok.

²⁹ Ak akan oiaksau jekur kameinai, jeim wa atau. Ämän eposek karauk roasiret woiaka sakau maraun karar mowe. Keseria, ak kiro ämän eposek roumana, kis ak sarwarai. ³⁰ Ak karauk onok Osou Näu nukan wou aru saräun wa mau. Owon, Anut nukas ak ätäi imwaraun sare marowon ätär maraun Osou Näu akan woiaka uru mowon. ³¹ Ak karauk roasiret mesin woiaka aru wa mau. Ak mesin wa nep mau. Ak kasiaka wa päu. Ak wa ketäiäu. Ak akan enmakap sät ämän wa mau. Ak erekapu onok aru karauk roasiret opok miäi utowe. ³² Utianik, ak roasiret akan woiaka päurar orip sarwareanik, woiakati momana, akas onok aru ak opok moin jäkäi marowe. Ak Krai pak pasar rauna, Anut nukas akan onok aru jäkäi mareäu senek, akas nais jaunakat akan onok aru jäkäi maraiei.

5

¹ Ak Anut nukan mokoit ko akanun wous meieäu, okon, ak kon onok eposek erekapu tainorwe. ² Krai nukas ik mesin wous meiemara, ik sareikaun am äpäs opok meiewon. Ko kon enipsau Anut nuruwon. Kiro Anut nukan amukup sou eposek senes. Kos keserwon, okon, ik ika ika mesin woiokos meieäu.

³ Utianik, ak Anut nukan mokoit senes, okon, ak kamuk opok kar ros sapum onok aru wa mau. Ak karauk onok aru akan enmaksau nepipiraun wa mau. Ak karauk roasiret akan osap mesin woiakas wa wäu. ⁴ Ak ämän aru wa mau, ak ir mianik, ämän aru wa mau. Ak akan ronkat pakas karauk sät ämän wa mau. Kristen roasiret ak kiro onok wa tainoriäi. Wäpik, ak Anut nukan onok eposek ak opok mowon ronkateanik, ko 'pere' auriäi. ⁵ Ak jekur äpu mowe, roasiret ak sapum onok miäi, ak onok aru akan enmaksau nepipiraun miäi, ak karauk roasiret akan osap mesin woiakas weäi, kiro roasiret ak sät eitek jou miäi roasiret senek. Kiro roasiret ak Anut Krai ories kameäir mena wa tonaiei.

⁶ Karauk roat akas ak atonwaraun erar ämän mona, ak epar rai wa tainorau. Kiro roat ak onok aru keseraun rai reware manaun keseriäi. Anut ko kiro roat kon ämän wa tainoriäi mesin kasak peäu. ⁷ Keseria, ak kiro onok aru miäi roat pak wa paswarau.

⁸ Meter ak pututu rain, utianik, rusapai ak Näwäus arou opok marowon. Keseria, ak arou merek opok raiäi roat senek ariewe. ⁹ Kiro arou merek ak opok rau kos ak onok eposek tainorau pak epar ämän maun erekapu ätär mareäu.

¹⁰ Keseria, ak owo onok eposekus Anut nukan wou ereriäu äpu maun ronkatewe.

¹¹ Ak onok aru miäi roat pak wa tämuräiäu. Akan onok aru kiro pututuan onok. Utianik, ak kiro roat akan onok aru rai ätär marowe.

¹² (Owon, roasiret akan onok aru ämäi ämäi keseriäi mesin aräun kiro ak oioraka nai.) ¹³ Utianik, owo osap pututu ämäi raiäu, arous amop mareäu.

¹⁴ Keseria, kiro arous owo osap ämäi rau erekapu amop monuk, kiro osap nais arou senek saräi. Kiro onokun meter Anut nukan ämänis äiewon, “Na roasir rusapai nini raum, na siräu. Na up uruas siräuta, Kraiss nukas kon arou na opok jeräun musai.”

¹⁵ Ak jekur ariewe, ronkat wäpik ariai roat senek wa ariau. Ak ronkat eposek orip ariai roat senek ariewe. ¹⁶ Rusapai, ak karauk roasiret onok aru sosop miäi apwareäi, utianik, onok eposek maun apu raunuk rai, ak kiro apu tainorwe.

¹⁷ Keseria, ak jekur ronkateinai, Anut nukan ronkat äpu maun itanewe.

¹⁸ Ak wain an sosop wa jau, owon, onok aru an sakau jeäi apu opok rau. Utianik, ak Anut nukan Osou Näu aurna, kos ak kamwarai. ¹⁹ Ak jaunakat pak areai ses opok, orip orip akan oiaksaus pak woiaka uruas pak Anut jou murumana, Buk Song nukan ämän pak Anut jou muraun sir pak wemoi, Näwäu nukan enip jou maun keserwe. ²⁰ Ak orip orip Jisas Kraiss nukas enip atoinai, momonek Anut osap erekapu ikiäu mesin ‘pere’ aurwe.

Pol nukas ouratein roasiret mesin awarowon

²¹ Ak Kraiss nukas enip oik jou miäi, okon, jaunakat akan ämän jekur tainorwe.

²² Ak asiret ro orip, ak Năwău nukan ămăn jekur tainoriăi senek akan komurakat akan ămăn ran jekur tainorwe. ²³ Owon, Krai ko Kristen roasiret kamwareău senek, ros asir kameău. Kiro roasiret ak Krai nukan enipsau senek, Krai nukas ak akan onok aru pakan imwarowon. ²⁴ Kristen roasiret ak Krai nukan inkaruru rai senek, ak asiret ran orip orip akan komurakat akan inkaruru rawe.

²⁵ Ak roat, ak akan asiret akanun woiakas meiewe. Krai nukas kon roasiret mesin wous meimara, sarwaraun meiewon senek akas ran akan wariakat akanun woiakas meiewe. ²⁶ Anas pak Anut nukan ămănis pak Krai nukas kon roasiret an jomarowon. Kiro onok pakas roasiret nukan senes sare marowon. ²⁷ Kon roasiret nukan amukup eposek sarăun rai keserwon. Kesernuk, okoro roasiret ak ukun, ui, karauk osap aru enmaksau opok wa rawaiei. Ak erekapu onok eposek mianik, kar ămăn akan enmaka opok wa raunuk, ak nuka senek eposek rawaiei. ²⁸ Keseriar, ak roat, ak akan enmaksau mesin woiakas meieăi senek, ak akan asiret mesin woiakas meiewe. Inok ro ko kon wau mesin wous meieău, ko nukanun wous meieău. ²⁹ Ik ăpu, kar ros nukan enipsau iwăi wa muriău, wa senes wa, ko jekur kameău, Krai nukas kon roasiret kamwareău senek keseriău. ³⁰ Krai ik jekur kamoikeău, owon, ik erekapu kon enipsau senek. ³¹ Anut nukan ămănis ăieu, “Kiro onokun, ro ko kon momok anak ori utwatomara, wau pak pasar rawai, au karar senek sarăieir.” *Stat 2:24*

³² Kiro ămăiewan ămăn onoktapau năwău rau. Isan ronkat kiro Krai kon roasiret ak enipsau

karar senek mesin areäu. ³³ Utianik, okoro ämän ran ak karar karar roat ak akan wariakat mesin woiakas meüaun rai areäu. Ak akan enmaksau mesin meieäi senek akan wariakat mesin keseriar keserwe. Asiret ran akan roat akan inkaruru raumana, onok eposek ko opok keseraiei.

6

Pol nukas mokoit pak momonakat aninakat pak awarowon.

¹ Ak mokoit, ak akan momonakat aninakat akan ämän tainorwe. Ak kiro onok keseraiei kiro eposek. ² Owon, Anut nukan ämänis äieu, “Na momon anin orien ämän jekur roumata, awan ämän tainor.” Kiro amkewan sintore ämän paip orip rau. ³ Kiro paip keser äieu, “Na kiro onok keserta, owo sarau erekapu mam eposek sarenu, okoro omnokou opok omre rumukäu rawam.” *Lo 5:16*

⁴ Ak mokoi momokuwo roat, ak akan mokoit kasiaka päun sakau ämän wa awarau. Utianik, akas akan mokoit jekur kamwaronai, Näuäu nukan ämän tainoraun ätär marowe.

Sarau roat pak akan kamwareäi roat pak

⁵ Ak sarau roat (slev), Kraiss nukan ämän woiaka erer orip woiaka karar momoi, imineu orip tainoriäi senek, ak akan omnokoupaian kamwareäi roat akan inkaruru raumana, akan ämän tainorwe. ⁶ Akan kamwareäu roat apware rauna, ak sarau roat eposek enmaka jou oik maraun sarau karar wa mau. Utianik, akan ronkat, ik Kraiss nukan sarau roasiret (slev) äienä, Anut nukas owo sarau maun äiewon ronkatennai, sarau sakau mowe. ⁷ Woiaka erer orip sarau mowe.

Akan ronkat ik roat akan sarau moram rai wa äiäu, ik Nāwāu nukan sarau moram äiewe. ⁸ Ak rowe, ak sarau roat (slev) ra, roat akan sarau akasar kamwareäi ra, owo sarau eposek miäi, Anut nukas aka karar karar erekapu ak osap eposek arai, kiro epar ak äpu miäi.

⁹ Ak kamwareäi roat, ak ran akan sarau roat (slev) jekur kamwaroinai, onok eposek marowe. Ak aru maraun ämän wa awarau. Ak rowe, aka pak akan sarau roat pak, akan kamwaraun ro karar omar oik rau. Kiro ak kamwareäi roat akan Nāwāu pak sarau roat akan Nāwāu pak erek kos roasiret akan onok wasarewarai. Kos na ro nāwāu, na sarau ro rai wa inäianik, wasarewarai, iken onok karar pakas wasareikai.

Ik Kristen roasiret ik marai roat senek tai rawau.

¹⁰ Rusapai isan ämän pataurmoi, awaurim. Ak Nāwāu pak pasarwe. Kesermana, kon sakau nāwāu pakas ak sakau tai rawe. ¹¹ Ik Satan nukas atonoikiäu, okon, marai roat akas weräiäurmana, akan weräiäu osap mianik, weräiäi senek, ak nais Anut nukas weräiäun osap arowon moinai, sakau tai rawe. ¹² Ik okoro omnokou pakan roat pak weräiäu wa. Ik Satan nukan karauk osou aru oik ari rai pak, karauk osou aru sakau orip okoro omnokou opok rai pak, karauk osou aru ak pututu kameäi pak werauram. ¹³ Keseria, rusapai Anut nukas owo osap weräiäun arowon erekapu mowe. Keseria, kiro omre aru päi ses opok, ak osou aru pak weräianik, sakau tai rawaiei.

¹⁴ Keseria, is ak awarom, ak sakau tai rawe. Anut nukan epar ämän kiro akan let senek takeinai, onok eposek kiro akan toromaka opok

ain siot senek mowe. ¹⁵ Ak karauk roasiret Anut Nukan Ämän Eposek woiaka päurar orip rawaun awareäi, kiro akan su senek mowe. ¹⁶ Ak orip orip akan woiaka Anut mesin epar moin, kiro kari senek ate ariaiei. Satan nukas muk ep arou oripas pusrari, kiro karies pororaun itok. ¹⁷ Anut nukas ätäi imäikowon ronkateäi kiro at kapa senek tapiaka opok kururur moinai, Anut nukan ämän kiro Osou Näu nukan siräp rumukäu weräiäun arowon atowe.

¹⁸ Anut nukan Osou Näus owosäun ronkat aronuk, orip orip aka sarwaraun Anut aurwe. Kiro onok pakas ak sakau tai rainai, woiaka epar moin wa utau. Ak Anut nukan roasiret sarwaraun orip orip Anut aurwe. ¹⁹ Akas nais Anut is sareiraun auriar aruwe. Keserna, Anut nukas is owo ämän aräun sakau ironuk, kon Ämän Eposek ämäi rau sakau orip roasiret marea, wa iminäm. ²⁰ Is Anut nukan ämän roasiret aware arieita, karauk roat akas kiro mesin kasiaka penuk, is rusapai karapus owa kureiroin raim, okon, akas Anut aurna, is sakau muronuk, roasiret kon ämän maraun wa iminäm.

Pataraun 'pere' ämän

²¹ O jaiat, Tikikus, ko iken jaunok senes, ko Näuäu nukan sarau eposek muriäu ro nukas is okoro opok owose raim nukan oksaus erekapu rapor awaronuk, rowaiei. ²² Kiro onokun ko ak siarakap ik erekapu okoro opok owose raum awaraun mesin äsimorta, pote awaronuk, akan woiaka sakau rawai.

²³ Iken momonok, Anut nuka pak iken Näuäu, Jisas Krais awas ak Kristen roasiret erekapu

akan woiaka päurur maronuk, akan woiaka epar maun sakau mareanik, karauk roasiret akanun woiakas meiäun sakau maraura. ²⁴ Kiro roasiret ak iken Näwäu, Jisas Kraiś mesin orip orip woiakas meieäi roasiret, ak Anut nuka kon wou näu oripas sarwarai.

Anut nukan Ämän Eposek
The New Testament in the Girawa Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Girawa long Niugini

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Girawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

857654ed-60eb-5741-bcea-dd5397d3f069